

ASARREBERA?

Eskua emon neutzun uneño bete artan
 zuk irri-lilia zendun zabal-zabal loratu;
 eta lendanaz ubel ziran ezpain lodiak
 eder jaurtika yatzuzan ondotik geratu.

Nik uste neban olantxerik zala giza-bizia,
 alaikor, samur, dantzari, oroipenez poztua.
 Izan, barriz, zer? Aruntz ta onuntz dabillan masma,
 ixil griña mei darion amurruz aunditua.

Ez ete dozu itxasoa gaiztorik begiztatu,
 asarre mende? Aizea orruka, txistuz zoro,
 mendiak pareko olatu ikaragarritz bistsu,
 ziraun tximistaz biei zerupe konkorra osoro ..

Jainko aundi! Il eta bizi, aren leia zakarra!
 Nok siñistu, ain laburrik, alako aldaketa?
 Ordun, nok barne-erazi biziaren etorki?
 Irriaren orde, baiña, nok uste sastaketa?

Zuk, bai, —deadarrez dago zauri ezin ertsia—
 zuk, len begiko naiatzun orrek, irri gozozko.
 ezpata sartu daustazu biotzaren erdian,
 ta pozik bage naukazu gerora min aundiko!

INGUMA

Inguma gaizkin, euskal iratxo,
 inguma berein margoz jantzia;
 malo ezkongai, gau ibilkari,
 jre bildur dok kuman umia.

Izotz-lili lez, edur-zalea,
 illunez ator gelara zurbil
 eta zarraren zintzurra oi dok
 estutu, atsa emonik gurpi!.

Ire eztarrian oiua itorik
 egaztu oi az, gautar inguma!
 Ez nagik, otoi, kezkaz ni jarri,
 ez yat egiaz eder ire luma.

Basajaunaren mezulari piñ,
 gautar inguma!, illun-egoan
 ez akit gogait, ez akit, arren!,
 ez ni bildurtu, ez, ene loan!

LEIOA

I

Leio, etxearen begi,
 illun ta itxirik dago;
 nok eskua lar sorgiña
 bera edegiteko?

Ustai zerendu gaiñean
 ordua lo zurrunka..,
 Armiarma eiztariak
 aspertu bako kanta.

Ta leiarrean zut dagon
 jzartxo ergelak, zer?
 Onen zoritxar aundia!
 Danak aiztuta, or iltzer.

II

Arratsez, euzkia iltean,
bertatik da edegi;
ta geroz al orogaitik,
ezin dau iñok itxi.

Baiña itargi burdian zut,
betarte mirriz da igaro,
sorgin baldar iduriko,
mulu-mulu erio.

Leiar ninia da lauso,
jzar zuria itzali:
len zabalik zan leioa
danbada utsean da itxi.

ARADERA

Naiz-ta ardiak marraztu
Urkiola aizetsuan,
epel naiz ozkirri,
artzain abillen, gazte,
esan eidak garbi:
Anboto'ri bizkarka,
Larrano baiño len,
Asuntza'n bedar leuna
ardiak ez daben.

Giñarre, azki, ote,
an ba-dok ugari,
zenbat-nai asetzeko
ardi, bildots ta aari.
Liliak be naikoa
urre ta minbera;
danetan begikoen
nok ez aradera?

Naiz-ta ardiak marraztu
ta ik oinpean zapal,
larre lora usaintsua
beti eder, apal.
Gotzon egoz abil, ba,
ene artzain gazte;
ez egidak oinpean
loitu larre-lore.

Lo kuluxka ba-dagik
bazkari ostean,
or daukak esku zuri
jre jagonean.

Urrin ba-dok iñoizka
ames eio-arri,
ur yagok zelai lore
biotz alaigarri.

Bildotsak janez gero
aren ostoz azi,
ordekan darie gauze
arnas usain ezti.
Ta iri, etxeratzean,
andreak itauna:
—«Nundik dok, maitea,
dakarran usaiña?»

* * *

Gotzon egoz abil, ba,
ene artzain mazal;
ez egidak oinpean
aradera zapal.